

менеджменту освіти. Київ ; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

6. The Future of Jobs Report 2018. URL: <https://cutt.ly/PJaFo48>

ЛІНГВОКОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Мамчиш О. Б.

*кандидатка педагогічних наук,
докторка філософії в галузі педагогіки, доцентка,
доцентка кафедри мов і методики їх викладання
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

У контексті інтеграції України до світового освітнього простору процес відродження національної освіти потребує нових підходів до вивчення дисциплін гуманітарного циклу у вищій педагогічній школі.

Демократизація та гуманізація сучасної освіти вимагає ретельної розробки та впровадження нестандартних форм і методів лінгвістичної роботи, які сприятимуть формуванню високопрофесійних фахівців.

Однією з найважливіших умов оволодіння мовою є якість підготовки майбутніх педагогів до практичної діяльності.

Неможливо уявити особистість сучасного вчителя, професіограма якого формується під впливом багатьох факторів, без відповідного рівня компетентності, зокрема, й лінгвістичної.

Педагог є перш за все специфічною мовною особистістю, отже від рівня якості її підготовки залежить рівень здатності формувати і оцінювати якісний потенціал тих, хто навчається.

Відповідно до ОПП якості вищої освіти ОКХ майбутнього фахівця, критеріями формування компетентності є: теоретичні знання, практичні вміння (гностичні, проектувальні, конструктивні, організаторські, комунікативні) та навички використання одержаних знань і вмінь як складників культури мовної особистості педагога.

Концептуальною ідеєю вважаємо положення про те, що формування якісного рівня компетентності особистості педагога є соціальною вимогою, заснованою на психолого-педагогічній теорії та практиці, спрямовано на реалізацію міжособистісних відносин у професійній діяльності і створення педагогічних умов для найбільш якісної підготовки фахівців.

Надзвичайно актуальним для вдосконалення лінгвопідготовки майбутнього фахівця є:

- 1) упровадження інноваційного особистісно-діяльнісного інтегративного підходу до вивчення мови, що сприяє підвищенню рівня знань;
- 2) перевага таких методів індивідуально орієнтованого навчання мови, які стимулюють розвиток розумової та розмірковувальної діяльності;
- 3) постійна планомірна робота над підвищенням мовної та мовленнєвої культури.

Основна мета вивчення мови – комунікативність, абсолютно вільне послуговування нею в усіх сферах життя, особливо – професійній педагогічній діяльності. Саме комунікативний метод орієнтує на збудження потреби у нових словах і нових знаннях, отже, – активізує пізнавальну діяльність, сприяє пошуку незвичайних форм її розвитку.

Дидактичною метою нашого дослідження є поглиблення знань, подальший розвиток граматичного мислення, підвищення рівня лінгвістичної компетентності.

Основними завданнями нашого дослідження є розробка та випробування індивідуально орієнтованої моделі вивчення важливих проблемних питань сучасної мови, що сприяє створенню принципово нової раціональної інтегративної системи вдосконалення теоретичних знань, практичних умінь і навичок, що є основною умовою підвищення рівня мовної та мовленнєвої культури фахівців.

Методологічною основою дослідження є теорія наукового пізнання лінгвістичних законів; положення про специфіку формування педагогічної мовної особистості; особистісно-діяльнісний підхід у сучасній лінгвопедагогіці; індивідуалізація процесу навчання і виховання; сучасні досягнення інноваційного підходу до змісту форм і методів мовної роботи; урахування принципу наступності в умовах наскрізної освіти; міжпредметна координація (лінгвістика, література, філософія, педагогіка, психологія); результат аналізу сучасних науково-методичних досліджень знаних вітчизняних і зарубіжних лінгводидактів про закономірності розвитку мови та мовлення.

Теоретичною основою дослідження є теоретико-методичні аспекти сучасної філософії освіти; психологічна теорія зв'язку мови та мислення, мови та пізнання, мови та мовлення; наукові праці з проблем лінгвостилістики, лінгводидактики, з проблем підвищення рівня лінгвокомпетентності педагога як специфічної мовної особистості.

Таким чином, нами розроблено і впроваджено до навчального процесу підготовки фахівців освітнього рівня магістр інтегративної системи індивідуально орієнтованих методик вивчення, аналізу і закріплення текстового матеріалу з актуальних питань сучасної

української мови, що має сприяти підвищенню мовної та мовленнєвої культури магістрантів. Така педагогічна технологія є інструментом ґрунтового розвитку творчих здібностей студентів, сприяє формуванню тривірневої організації навчально-пізнавальної діяльності: перший рівень – структурне-системне угруповання навчального матеріалу; другий – самостійна аналітична робота зі складовими частинами за спеціальною методичною технологією; третій – створення структурної моделі знань.

Дослідження ґрунтується на основних положеннях Конституції України, Законів України «Про мови», «Про освіту», «Про вищу освіту», Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття), Державному стандарті початкової загальної освіти.

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту» (Поточна редакція від 05.03.2025, підстава – 4080-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 02.04.2025).

2. Закон України «Про освіту» (Поточна редакція від 27.03.2025, підстава – 4246-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 02.04.2025).

3. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Поточна редакція – від 15.11.2024, підстава – 4017-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (дата звернення: 02.04.2025).

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Остапенко О. П.

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри теплоенергетики*

*Вінницький національний технічний університет
м. Вінниця, Україна*

Система управління якістю вищої освіти в Україні є комплексом механізмів, процедур та інституцій, спрямованих на забезпечення та підвищення якості освітніх послуг.